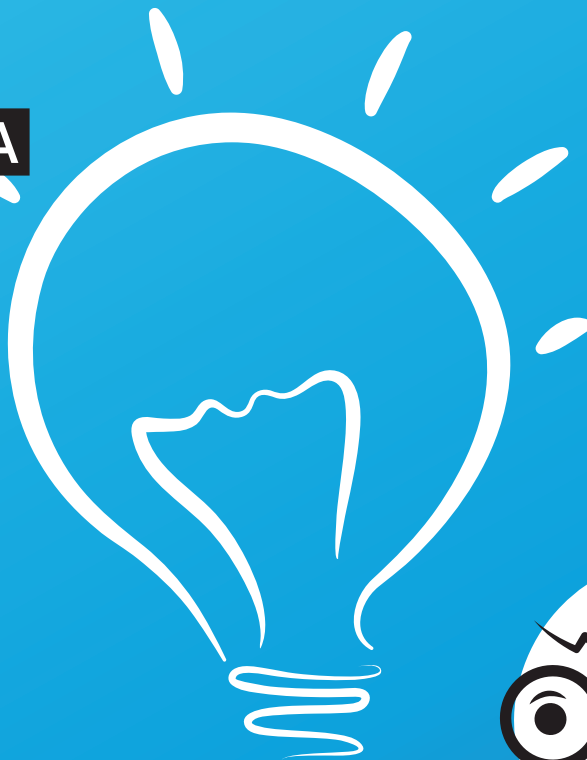

jestem
z GDAŃSKA

POCIESZEK – ALIMENTY

PUBLIKACJA WYDANA W RAMACH PROGRAMU
BEZPIECZEŃSTWA EKONOMICZNEGO I WSPARCIA OSÓB ZADŁUŻONYCH 2016–2023

REDAKTOR WYDANIA:

Grzegorz Lipiec, Wydział Rozwoju Społecznego, Urząd Miejski w Gdańsku

AUTORZY:

Grzegorz Lipiec, Wydział Rozwoju Społecznego, Urząd Miejski w Gdańsku

SUPLEMENT – w szczególności dla dłużników alimentacyjnych

Roman Pomianowski, Psycholog, członek Zespołu do spraw Alimentów przy Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich

SUPLEMENT – w szczególności dla rodziców doświadczających skutków ograniczenia funkcjonowania gospodarki spowodowanych epidemią koronawirusa

Oliwia Likierska, Adwokat, Pomorska Izba Adwokacka w Gdańsku

KONSULTANCI MERYTORYCZNI:

Agnieszka Kapała-Sokalska, Adwokat, Pomorska Izba Adwokacka w Gdańsku

Małgorzata Suwik, Dział Świadczeń Alimentacyjnych, Gdańskie Centrum Świadczeń

Gabriela Gloc, Wydział Doradztwa, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku

Maria Maślak, Wydział Rozwoju Społecznego, Urząd Miejski w Gdańsku

Michał Miguła, Wydział Rozwoju Społecznego, Urząd Miejski w Gdańsku

Magdalena Malczewska, Wydział Rozwoju Społecznego, Urząd Miejski w Gdańsku

Piotr Puchalski, Prawnik, Centrum Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych w Gdańsku

Druk bezpłatny

Wydanie I

Gdańsk 2020

1. Wstęp.....	4
2. Alimony	5
3. Obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dzieci.....	8
4. Alimony bez rozvodu.....	9
5. Czy można uzyskać alimony będąc w ciąży?.....	9
6. Alimony na rzecz małżonka w sytuacji rozpadu pożycia małżeńskiego i separacji.....	10
7. Obowiązek alimentacyjny dzieci wobec rodziców.....	11
8. Pozew, umowa alimentacyjna, a może umowa notarialna o ustalenie obowiązku alimentacyjnego?.....	12
9. Czy w sprawach o alimony potrzebna jest pomocy profesjonalnego prawnika?.....	14
10. Gdy zobowiązany nie wywiązuje się z obowiązku alimentacyjnego.....	15
11. Konsekwencje niewywiązywania się z obowiązku alimentacyjnego.....	17
12. Gdy rodzic dziecka mieszka poza granicami Polski.....	18
13. SUPLEMENT – w szczególności dla dłużników alimentacyjnych.....	19
14. SUPLEMENT – w szczególności dla rodziców doświadczających skutków ograniczenia funkcjonowania gospodarki spowodowanych epidemią koronawirusa.....	22
15. Dane teleadresowe	26
16. Załączniki.....	28

1. WSTĘP

Witaj, jestem Pocieszek – Twój pomocnik. Dotychczas pojawił się *Pocieszek – Poradnik Spadkowy*, *Pocieszek – Długi Konsumpcyjne*, *Pocieszek – Poradnik Szachisty*, *Pocieszek – Poradnik Dłużnika*.

W tym wydaniu dostarczę informacji na temat alimentów. Dowiesz się, czym są alimenty, kto i na kogo może łożyć alimenty, w jaki sposób można uregulować kwestię alimentów, jak napisać umowę alimentacyjną, pozew o alimenty. Poradnik zawiera również informacje co zrobić, gdy zobowiązany do łożenia alimentów nie wywiązuje się z tego obowiązku oraz czy można obniżyć alimenty i jak złożyć pozew do sądu o uchylenie alimentów.

Na końcu broszury znajdziesz informacje adresowe instytucji i podmiotów z terenu Miasta Gdańska udzielających pomocy w kwestiach alimentacyjnych oraz wzory pism, które mogą być wykorzystywane w tychże sprawach.

2. ALIMENTY

Termin pochodzi z łacińskiego „alimenta”, co oznaczało żywność. W starożytnym Rzymie terminy „alimenty” i „obowiązek alimentacyjny” oznaczały konieczność dostarczania przez pater familias (zwierzchnika rodzinnego) niezbędnych środków do utrzymania, takich jak żywność, odzież i zapewnienie mieszkania osobom podległym jego władzy. Było to traktowane jako naturalna powinność związana z żywieniem oraz wychowaniem potomstwa przez rodziców, a zwłaszcza ojca rodziny.

Współcześnie obowiązek alimentacyjny często wiązany jest z rozpadem wspólnego pożycia rodziców dziecka i oznacza konieczność regularnego dostarczenia środków na jego utrzymanie. W Polsce obowiązek alimentacyjny został określony w przepisach Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Czy tylko dzieci mają prawo do alimentów od swoich rodziców?

Prócz ww. sytuacji, w określonych okolicznościach, alimenty mogą przysługiwać również:

- » dziecku od współmałżonka matki lub ojca (ojczyma i macochy),
- » kobiecie w ciąży od przyszłego ojca dziecka,
- » jednemu z małżonków od drugiego,
- » rodzicom od dzieci.

Każdy z ww. przypadków jest obwarowany przepisami szczegółowymi i rozpatrywany indywidualnie.

Czy wysokość alimentów jest zawsze taka sama?

Kwota alimentów jest zależna od zakresu zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, do których należą przede wszystkim wydatki związane z zapewnieniem:

- » wyżywienia,
- » mieszkania,
- » leczenia,
- » odzieży,
- » środków higieny osobistej,
- » środków na kształcenie i wychowanie,
- » potrzeb kulturowych,
- » środków na rozrywkę i wypoczynek.

Istotny jest wiek i stan zdrowia dziecka/osoby uprawnionej do alimentów oraz przesłanki indywidualne, np. koszty związane z rehabilitacją lub koszty wynikające ze specjalnych potrzeb.

Ważne!

Świadczenie wychowawcze nazywane „500 +” nie wpływa na wysokość alimentów, nie może prowadzić do obniżenia alimentów.

Ustalając obowiązek alimentacyjny bierze się pod uwagę również sytuację finansowo-materialną osoby, która ma być zobowiązana, czyli jej dochodów: wynagrodzenie z pracy zarobkowej, premie, dodatki do wynagrodzenia, renty, emerytury, odsetki z akcji, akcje zgromadzone na funduszach bankowych oraz wszelkie inne (np. z wynajmu lokali). Ocenie podlegają również możliwości zarobkowe osoby tj. stan zdrowia i kwalifikacje.

Ważne!

Wysokość alimentów może ulegać zmianie poprzez podwyższenie lub obniżenie.

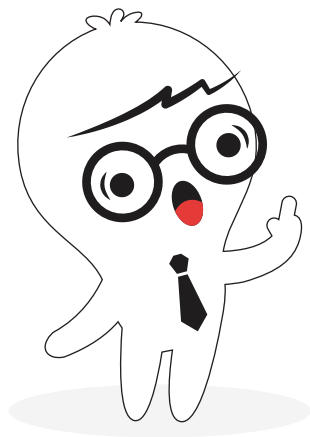
Podwyższenie alimentów

W przypadku pojawienia się nowych okoliczności związanych z utrzymaniem dziecka w zakresie zaspokajania jego potrzeb np. wzrostu dotychczasowych wydatków lub powstania nowych alimenty mogą zostać podwyższone. Składając pozew o podwyższenie alimentów należy załączyć dowody potwierdzające wzrost kosztów np. kopie rachunków, dokumentację lekarską, faktury.

Obniżenie alimentów

Prawo przewiduje również możliwość obniżenia kwoty alimentów, jeżeli sytuacja finansowo-materialna pozwanego uległa pogorszeniu lub zmiana uległa sytuacja dziecka np. dziecko uzyskało pełnoletność, zmieniły się jego potrzeby.

Sporządzając pozew o obniżenie alimentów istotnym jest jego uzasadnienie, w którym należy wskazać zmiany jakie nastąpiły w sytuacji życiowej osoby zobowiązanej do płacenia alimentów, bądź osoby otrzymującej te alimenty. Do pozwu załączamy orzeczenie sądu, na podstawie którego ustalono dotychczasową wysokość alimentów (lub umowę/ugodę dotyczącą ciężącego obowiązku alimentacyjnego), skrócony odpis aktu stanu cywilnego osoby, na której rzecz łożymy świadczenie alimentacyjne, dokumenty uzasadniające nasze roszczenie oraz obrazujące naszą aktualną sytuację życiową i finansową np. wypowiedzenie umowy o pracę lub wypowiedzenie zmieniające warunki płacy, zaświadczenie z urzędu pracy, dokumentację medyczną potwierdzającą pogorszenie się

stanu zdrowia, rachunki związane z kosztami podjętego leczenia, w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej rozliczenie podatkowe za rok ubiegły.

Jeśli pozew o obniżenie alimentów uzasadniamy zmianami na korzyść osoby uprawnionej do alimentów możemy przedłożyć dokumenty świadczące o podjęciu przez nią pracy zarobkowej lub inne dowody świadczące o obecnej sytuacji finansowo-maturalnej, poziomie życia i zaspokojeniu potrzeb. Gdy nie mamy takiej możliwości pozostaje nam prawo do złożenia w pozwie wniosku o zobowiązanie przez sąd pozwanego do przedłożenia do akt sprawy określonego dokumentu w postaci np. umowy o pracę lub zaświadczenie o zarobkach (**wzór pisma załącznik nr 3**).

3. OBOWIĄZEK ALIMENTACYJNY RODZICÓW WOBEC DZIECI

Obowiązek alimentacyjny wynika z art. 133 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. O alimenty na rzecz dziecka ma prawo wystąpić:

- » rodzic dziecka wobec drugiego rodzica,
- » opiekun dziecka wobec rodziców.

Alimenty na dziecko małoletnie pobiera rodzic, chyba, że sąd ustanowi inaczej. Gdy dziecko ukończy 18 rok życia pobiera alimenty osobiście o ile nie jest ubezwłasnowolnione.

Bezwzględny obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka trwa do ukończenia przez nie 18 roku życia. Potem trwa tak długo, aż dziecko będzie w stanie samo się utrzymać. Często jest to utożsamiane z czasem, gdy dziecko pobiera naukę, podnosi kwalifikacje zawodowe, aby w przyszłości znaleźć pracę i samodzielnie utrzymywać się.

Ważne!

Jeśli Twoje dziecko mimo uzyskania pełnoletności nie wykazuje starań by utrzymywać się samodzielnie, nie przykłada się do nauki, zmienia kolejne uczelnie, uchyla się od podejmowania pracy zarobkowej lub realizacja obowiązku alimentacyjnego może zagrażać zaspokojeniu Twoich elementarnych potrzeb życiowych masz prawo złożyć **Pozew o uchylenie obowiązku alimentacyjnego. (wzór pisma załącznik nr 4)**

Składając w sądzie pozew o obniżenie alimentów lub uchylenie obowiązku alimentacyjnego wnosimy opłatę sądową.

Świadczenie na rzecz dziecka niepełnosprawnego, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, może być przyznane dożywotnio.

Ważne!

Ograniczenie, zawieszenie czy pozbawienie władzy rodzicielskiej z jednoczesnym umieszczeniem dziecka w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej nie zwalnia rodziców z obowiązku alimentacji na jego rzecz.

Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie jest zobowiązany wystąpić do sądu z pozwem o alimenty przeciwko rodzicom dziecka. Takie uprawnienia posiadają również osoby pełniące funkcję rodziny zastępczej, prowadzący rodzinny dom dziecka albo kierujący placówką opiekuńczo-wychowawczą, regionalną placówką opiekuńczo-terapeutyczną lub interwencyjnym ośrodkiem preadopcyjnym.

4. ALIMENTY BEZ ROZWODU

W trakcie małżeństwa zdarzają się sytuacje, gdy jeden z małżonków uchyla się od swoich obowiązków, to znaczy: trwoni zarobione przez siebie pieniądze, nie łoży na zaspokojenie podstawowych potrzeb rodziny, nie pomaga w gospodarstwie domowym i nie sprawuje pieczy nad dzieckiem. Takie zachowanie jest sprzeczne z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Rozwiązaniem problemu jest wydanie przez sąd nakazu przekazywania, co miesiąc części jego dochodów drugiemu małżonkowi.

W tym celu należy złożyć do sądu rodzinnego *Wniosek o nakazanie wypłacania jednemu z małżonków wynagrodzenia za pracę drugiego z małżonków*. Sąd rodzinny wyda stosowane postanowienie. Do sądu dostarczamy 2 egzemplarze wniosku. Wniosek jest wolny od opłat sądowych. Bardzo ważnym jest wskazanie ponoszonych wydatków, źródeł i wysokości dochodów. (**wzór pisma stanowi załącznik nr 1**)

5. CZY MOŻNA UZYSKAĆ ALIMENTY BĘDĄC W CIAŻY?

Kodeks rodzinny i opiekuńczy w art. 141, wskazał, że matce dziecka nienarodzonego przysługuje prawo wniesienia do sądu pozwu z żądaniem od ojca dziecka kwoty pieniężnej przez okres trzech miesięcy do dnia porodu oraz przez okres trzech miesięcy od dnia porodu. W pierwszym przypadku kwota ma zabezpieczyć potrzeby matki, w drugim zaś potrzeby dziecka po urodzeniu. W tym przypadku istotne jest uprawdopodobnienie przez matkę ojcostwa mężczyzny, że dany mężczyzna jest w wysokim stopniu prawdopodobieństwa ojcem dziecka.

Środki finansowe w tym okresie są niezmiernie istotne. Mogą zapewnić przyszłej matce sprzyjające warunki w szpitalu, zapewnić wykonanie specjalistycznych badań, zaopatrzenie w odpowiednie środki medyczne, pozwolą przygotować wyprawkę dla dziecka poprzez zakup pieluch, ubranek, środków higieny, łóżeczka czy wózka oraz mogą być wykorzystane na bieżące potrzeby tuż po porodzie.

6. ALIMENTY NA RZECZ MAŁŻONKA W SYTUACJI ROZPADU POŻYCIA MAŁŻEŃSKIEGO I SEPARACJI

W przypadku rozpadu pożycia małżeńskiego, ale i również w trakcie separacji, istnieje możliwość uzyskania alimentów od drugiego małżonka. Aby tak się stało muszą zostać spełnione dwie przesłanki:

- » wskazanie małżonka winnego rozpadowi małżeństwa oraz
- » wykazanie niedostatku w jakim znalazł się drugi małżonek.

W przypadku orzeczenia o winie, obowiązek alimentacyjny może być nałożony jedynie na tego małżonka, który ponosi winę za rozpad małżeństwa natomiast jemu samemu nie przysługuje prawo do ubiegania się o alimenty.

Obowiązek alimentacyjny wobec drugiego małżonka wygasa:

- » z upływem pięciu lat od orzeczenia rozvodu, (przy czym okres 5 lat może zostać wydłużony na skutek takich okoliczności jak przejście na emeryturę, wypadek i choroba),
- » w przypadku zawarcia nowego związku małżeńskiego.

Ważne!

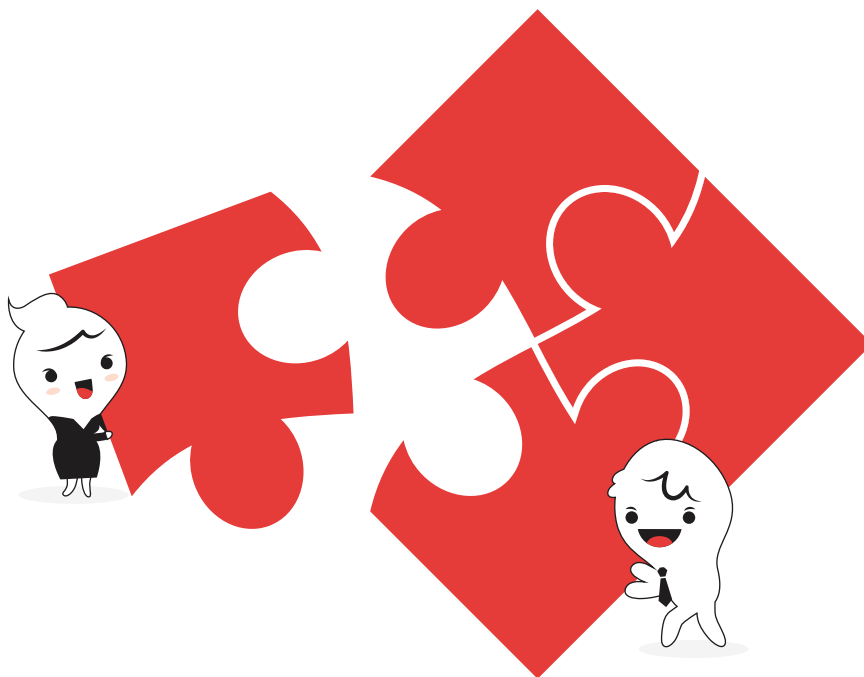
W sytuacji gdy nie orzeczono winy lub winne rozpadowi małżeństwa są obie strony, oboje mogą ubiegać się o alimenty.

7. OBOWIĄZEK ALIMENTACYJNY DZIECI WOBEC RODZICÓW

Obowiązek alimentacyjny powstanie wtedy, gdy rodzice znajdują się w niedostatku. Zwrot „niedostatek” ma wiele definicji. Jedna z nich określa stan, w którym, osoba nie może własnymi siłami zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb w całości lub w części; a usprawiedliwione potrzeby to takie, których zaspokojenie zapewni uprawnionemu normalne warunki bytowania, odpowiednie do jego stanu zdrowia i wieku. (**wzór pisma załącznik nr 5**)

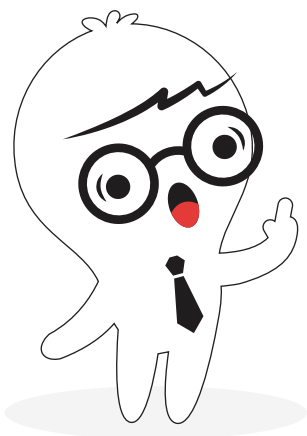
Orzekając o alimentach na rzecz rodziców w pierwszej kolejności bierze się pod uwagę możliwość dzieci w zakresie utrzymania siebie i swojej rodziny, oraz czy sytuacja materialno finansowa pozwoli na pomoc rodzicom.

Ważne!
Niegodność alimentacji

W sytuacjach gdy pozew o alimenty złożył rodzic, który przez całe życie nie dbał o swoje dzieci, sąd może uznać domaganie się alimentów za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

8. POZEW, UMOWA ALIMENTACYJNA, A MOŻE UMOWA NOTARIALNA O USTALENIE OBOWIĄZKU ALIMENTACYJNEGO?

a/ Pozew

Najczęściej praktykowanym sposobem ubiegania się o alimenty jest złożenie pozwu do sądu. Pozew to pismo rozpoczynające postępowanie procesowe w sprawie cywilnej (w tym gospodarczej, z zakresu prawa rodzinnego i prawa pracy). Za pomocą pozwu osoba (powód) dochodząca od drugiej (pozwanego) określa swoje żądanie oraz przytacza okoliczności faktyczne uzasadniające to roszczenie.

Pozew powinien być złożony w sądzie, zwykle w dwóch egzemplarzach.

Gdy dziecko jest pełnoletnie pozwu składa osobiście, w przypadku dziecka poniżej 18 roku życia, pozwu składa drugi rodzic, opiekun lub inny przedstawiciel ustawowy. Należy pamiętać, by w pozwie jako powoda wskazać dziecko.

Pozew o alimenty należy złożyć w sądzie rejonowym, właściwym dla miejsca zamieszkania dziecka lub pozwanego. Wyboru sądu dokonuje osoba składająca pozew.

Ważne!

Pozew o alimenty jest zwolniony od opłat sądowych.

Co powinien zawierać pozew o alimenty?

- » pełną nazwę sądu,
- » określenie rodzaju pozwu,
- » dane powoda włącznie z adresem jego zamieszkania oraz numerem PESEL,
- » dane pozwanego włącznie z adresem jego zamieszkania oraz numerem PESEL,
- » kwotę żądanych alimentów, a także dzień, od którego pieniądze mają być płacone,
- » uzasadnienie, zawierające opis sytuacji majątkowej pozwanego, wraz z obliczeniem wydatków ponoszonych na rzecz dziecka,
- » własnoręczny podpis.

Do pozwu należy załączyć dowody w postaci dokumentów takich jak: odpis skrócony aktu urodzenia dziecka, odpis wyroku rozwodowego (lub separacji) lub odpis skrócony aktu ślubu, (jeśli nadal jesteście małżonkami), oświadczenie

o uznaniu dziecka lub odpis wyroku ustalającego ojcostwo (gdy dziecko jest z wolnego związku) oraz zaświadczenia o zarobkach, rachunki, wskazać ewentualnych świadków. (**wzór pisma załącznik nr 2**)

b/ Umowa alimentacyjna

Umowa alimentacyjna jest formą porozumienia pomiędzy stronami. Powinna określać strony umowy, obowiązki oraz szczegółowo określać zasady płatności, czyli na jakie konto będą płacone raty alimentacyjne, do którego dnia miesiąca. W umowie można zawrzeć zapisy nie tylko dotyczące spraw finansowych, lecz również świadczenia rzeczowe jak: opłata zajęć dodatkowych dla dziecka, zakup odzieży, artykułów żywnościowych i pomocy szkolnych. W przypadku uzgodnienia, że alimenty będą płatne w innej formie np. poprzez opłacanie zajęć dodatkowych, należy również określić kwotę, termin i nazwę instytucji. Umowę podpisują obie strony. W przypadku nie regulowania alimentów dobrowolnie przez osobę, która do tego się zobowiązała, umowa alimentacyjna nie uprawnia do skierowania sprawy od razu do komornika. Niezbędne będzie wystąpienie na drogę sądową. Umowę alimentacyjną warto zawrzeć wtedy, gdy ufamy drugiej stronie i chcemy posiadać potwierdzenie, tzw. „w razie czego”.

c/ Umowa notarialna o ustalenie obowiązku alimentacyjnego

Jest to forma polubownego rozwiązania spraw finansowych. Obie strony umowy samodzielnie mogą określić wysokość alimentów, termin oraz formę ich płatności. W ten sposób można uniknąć szeregu formalności, na które byśmy natrafili w sądzie, choćby w kwestii określenia wysokości alimentów czy zbierania dowodów (kserokopie dokumentów, zaświadczenia, świadkowie).

Umowa o alimenty w formie aktu notarialnego, podobnie jak wyrok sądowy, może być podstawą do egzekucji świadczenia. Po zaopatrzeniu przez sąd w klauzulę wykonalności, będzie tytułem wykonawczym, to znaczy umożliwiającym wszczęcie egzekucji komorniczej.

Jeśli zdecydujesz się na tę formę pamiętaj, że powinna ona zawierać:

- » datę i miejsce sporządzenia umowy,
- » określenie stron umowy:
 - **wierzyciel** (zazwyczaj dane dziecka z PESEL i adresem) oraz reprezentującego go rodzica (imię, nazwisko, PESEL, adres),
 - **dłużnik** (imię, nazwisko, PESEL, adres), dane rodzica, który ma uiszczać alimenty,
- » przedmiot umowy (obowiązek alimentacyjny),
- » ustaloną wysokość alimentów,
- » termin i sposób zapłaty alimentów (np. do 10 dnia każdego miesiąca),
- » rachunek bankowy rodzica, na który mają wpływać alimenty,

- » zapis o dobrowolnym poddaniu się egzekucji przez dłużnika (zgodnie z art. 777 Kodeksu postępowania cywilnego),
- » własnoręczne podpisy stron lub ich przedstawicieli ustawowych (np. matka reprezentująca dziecko).

Ważne!

Składając w sądzie pozew o obniżenie alimentów wnosimy opłatę sądową.

9. CZY W SPRAWACH O ALIMENTY POTRZEBNA JEST POMOCY PROFESJONALNEGO PRAWNIKA?

W przypadku spraw o alimenty nie ma obowiązku korzystania z pomocy prawnika, lecz nie należy zapominać, że sprawy te jak większość spraw rodzinnych, wiążą się z emocjami i obciążeniem psychicznym. Adwokat, radca prawny jako osoby postronne, nie są związane emocjonalnie ze sprawą, a to pozwala na skupienie się na osiągnięciu korzystnego wyniku postępowania. Prawnik może również pomóc przebrnąć przez procedury sądowe, pomóc w sporządzeniu pism oraz skrupulatnie i profesjonalnie przygotuje Cię do rozprawy np. poprzez przygotowanie odpowiednich pytań do zadania w trakcie rozprawy.

Bardzo pomocna w rozwiązaniu różnych problemów rodzinnych w tzw. kryzysie rozpadu, np. kwestia władzy rodzicielskiej, związanych z alimentami, itd. jest możliwość skorzystania z procedury mediacji. Więcej: <https://www.mediacja.gov.pl/>

10. GDY ZOBOWIĄZANY NIE WYWIĄZUJE SIĘ Z OBOWIĄZKU ALIMENTACYJNEGO

W sytuacji, gdy dłużnik przestaje płacić alimenty istotnym jest ustalenie przyczyny tego stanu. Nie każdy zobowiązany dołożenia alimentów umyślnie uchyla się od realizacji tego obowiązku. Zdarzają się sytuacje losowe, gdzie sytuacja finansowa staje się trudna z dnia na dzień, a mimo dobrej woli i poczucia obowiązku wobec dziecka nie stać na regularne raty alimentacyjne. Tu ważna jest postawa dłużnika wobec obowiązku, jego zaangażowanie by zapewnić dziecku środki do życia, a jednocześnie nie doprowadzić do własnego zadłużenia lub poniesienia konsekwencji przewidzianych prawem.

a/ Egzekucja komornicza

Osoba uprawniona posiadając prawomocny wyrok sądu dotyczący zobowiązania dołożenia alimentów bądź umowę notarialną ustalającą obowiązek alimentacyjny może złożyć stosowny wniosek do kancelarii komornika celem rozpoczęcia egzekucji. Do wniosku należy dołączyć dokumenty zobowiązujące daną osobę do płacenia alimentów. Alimenty będą potrącane z wynagrodzenia zobowiązanego do wysokości trzech piątych tego wynagrodzenia.

Jeżeli egzekucja komornicza będzie nieskuteczna przez 2 miesiące i nastąpi całkowita niewypłacalność dłużnika alimentacyjnego (dotyczy to tylko dłużnika będącego rodzicem), można wystąpić o alimenty z funduszu alimentacyjnego.

b/ Fundusz alimentacyjny

Aby rozpocząć tę procedurę należy złożyć stosowny wniosek, załączyć wyrok sądu o przyznaniu alimentów oraz zaświadczenia lub oświadczenia dokumentujące dochody rodziny.

Jeśli rodzic dziecka zobowiązany do płacenia alimentów przebywa poza granicami RP, również można ubiegać się o świadczenia z funduszu. W takiej sytuacji organem, który wyda stosowne zaświadczenie jest Sąd Okręgowy. Świadczenia przyznawane są do wysokości zasądzonych alimentów jednak nie więcej niż 500 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej:

- » do ukończenia 18 roku życia;
- » do ukończenia nauki w szkole lub szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 25 roku życia;

- » bezterminowo, jeżeli osoba uprawniona legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.
- » jeżeli dochód na jednego członka rodziny obecnie nie przekracza 800 złotych, od 01.10.2020 będzie wynosił 900zł.
Obowiązywać będzie także mechanizm „złotówkę za złotówkę”, tj. że przekroczenie progu dochodowego nawet o 400 złotych nie będzie skutkowało utratą prawa do wypłaty świadczenia alimentacyjnego.

Świadczenia z Funduszu alimentacyjnego przysługują również cudzoziemcom, którzy:

- » przebywają na podstawie zezwolenia na osiedlenie się,
- » mają statut uchodźcy,
- » zamieszkują na terytorium Polski przez tzw. okres świadczeniowy, w którym będą otrzymywali świadczenia z Funduszu.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona przebywa w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej lub zawarła związek małżeński.

Gdy uprawniony rodzic korzysta ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zobowiązany do alimentów ma obowiązek zwrócić funduszowi alimentacyjnemu wypłacone pieniądze wraz z odsetkami. Egzekucję przeprowadza komornik.

W Gdańsku świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznaje Gdańskie Centrum Świadczeń (więcej informacji na stronie www.gcs.gda.pl – zakładka świadczenia rodzinne).

c/ Alimenty od dziadków i rodzeństwa

W przypadkach wyjątkowych, gdy rodzice dziecka nie żyją lub nie są w stanie realizować obowiązku alimentacyjnego, obowiązek alimentacyjny przechodzi z osób zobowiązanych w bliższej kolejności na osoby zobowiązane w dalszej kolejności tj. na dziadków. Wnuk, składając pozew o alimenty od dziadków, powinien wykazać niedostatek. Gdy dziadkowie nie mają możliwości łożenia alimentów, obowiązek ten spada na rodzeństwo dziecka. Dziadkom i rodzeństwu realizującemu obowiązek alimentacyjny za rodzica, przysługuje prawo do dochodzenia zwrotu wypłaconych pieniędzy od osoby, za którą płacili, w trybie tak zwanego roszczenia regresowego.

11. KONSEKWENCJE NIEWYWIĄZYWANIA SIĘ Z OBOWIĄZKU ALIMENTACYJNEGO

Najbardziej dolegliwą konsekwencją wobec osoby, która nie reguluje alimentów będzie zapewne wyrok skazujący za przestępstwo. Określa to Kodeks karny,

art. 209 § 1

Kto uchyła się od wykonania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości orzeczeniem sądowym, ugodą zawartą przed sądem albo innym organem albo inną umową, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 1a.

Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 naraża osobę uprawnioną na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Polityka państwa wobec osób uchylających się od płacenia alimentów zaostrza się. Na koniec roku 2019 w zakładach karnych przebywało 5075 osób uchylających się od płacenia alimentów, w systemie dozoru elektronicznego kolejnych 864 osób. Innym rodzajem konsekwencji jest wpisanie osoby zalegającej z alimentami przez okres dłuższy niż 6 miesięcy do rejestru dłużników. Dłużnikowi może zostać również odebrane prawo jazdy.

12. GDY RODZIC DZIECKA MIESZKA POZA GRANICAMI POLSKI

Fakt, że rodzic dziecka mieszka poza granicami Polski nie oznacza, że jest zwolniony z łożenia na utrzymanie dziecka. Aby rozpocząć procedurę ubiegania się o alimenty koniecznym jest uzyskanie prawomocnego wyroku sądu w Polsce. (Opisano w punkcie 8. Pozew, umowa alimentacyjna, a może umowa notarialna o ustalenie obowiązku alimentacyjnego?)

Gdy rodzic zamieszkuje w jednym z nw. państw należących do Unii Europejskiej, egzekucja będzie przeprowadzana w trybie rozporządzenia Rady (WE) nr 4/2009 z dnia 18.12.2008 roku (w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie zobowiązań alimentacyjnych).

Wykaz państw: Belgia, Czechy, Niemcy, Grecja, Francja, Włochy, Łotwa, Luksemburg, Malta, Austria, Portugalia, Słowenia, Finlandia, Bułgaria, Estonia, Hiszpania, Irlandia, Cypr, Litwa, Węgry, Niderlandy, Polska, Rumunia, Słowacja, Szwecja, Dania, Zjednoczone Królestwo.

Gdy rodzic mieszka w którymś z nw. państw spoza UE, stosuje się Konwencję nowojorską o dochodzeniu roszczeń alimentacyjnych za granicą z 20 czerwca 1956 roku.

Wykaz państw: Algieria, Argentyna, Australia, Barbados, Białoruś, Bośnia i Hercegowina, Brazylia, Burkina Faso, Chile, Chorwacja, Czarnogóra, Dania, Ekwador, Estonia, Filipiny, Finlandia, Gwatemala, Haiti, Izrael, Kazachstan, Kirgistan, Kolumbia, Luksemburg, Macedonia, Maroko, Meksyk, Mołdowa, Monako, Niger, Norwegia, Nowa Zelandia, Pakistan, Portugalia, Republika Środkowo-Afrykańska, Serbia, Seszele, Sri Lanka, Surinam, Szwajcaria, Tajwan, Turcja, Ukraina, Urugwaj, Watykan, Zielony Przylądek.

Istnieje możliwość egzekucji alimentów na podstawie umów dwustronnych obowiązujących w takich państwach jak Algieria, Białoruś, Chiny, Irak, Bośnia i Hercegowina, Chorwacja, Czarnogóra, Macedonia, Serbia, Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna, Kuba, Maroko, Mongolia, Rosja, Syria, Tunezja, Turcja, Ukraina, Wietnam.

Szczególne zasady dotyczą roszczeń alimentacyjnych od dłużników mieszkających w USA i Kanadzie.

Wniosek dochodzenia roszczeń alimentacyjnych wobec zobowiązanego przebywającego za granicą kieruje do Sądu Okręgowego właściwego dla swego miejsca zamieszkania, dołączając do niego wymagane dokumenty. Wykaz i niezbędne wzory oraz wszelkie informacje dotyczące szczegółowej procedury umieszczone są na stronach sądów okręgowych w całej Polsce.

13. SUPLEMENT – W SZCZEGÓLNOŚCI DLA DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

Zaleganie ze zobowiązaniami na rzecz najbliższych osób, niezależnie od przyczyn /losowych czy świadomego uchylania się/ jest zawsze źle oceniane i negatywnie spostrzegane. Zobowiązania alimentacyjne mają naturalny charakter /należą się/ i fakt, że jesteście w konflikcie z tzw. „byłą/byłym”, żoną/mężem, partnerką/partnerem, matką czy ojcem, nie ma nic do rzeczy – oni muszą z czegoś żyć. Skala problemu zaległości alimentacyjnych w Polsce jest ogromna – ponad 320 tys. osób zobowiązanych ma zaległości na kwotę ponad 12 mld zł. Środowiska uprawnionych szacują, że ponad 1 mln dzieci nie otrzymuje należnych alimentów.

Problem jest jednak bardziej złożony niż wynikałoby to z powszechnego przekonania, stereotypu, że większość dłużników alimentacyjnych nie płaci, bo nie chce, bo są złymi rodzicami i uważają, że nie muszą łożyć na tzw. „byłe dzieci”. Mamy świadomość, że każda sytuacja jest inna i wymaga odrębnego potraktowania.

Nikt nie potrafi określić jak często przyczyną niewywiązywania się z obowiązku alimentacyjnego są czynniki absolutnie obiektywne, często losowe po stronie zobowiązanego (wiek, stan zdrowia, rzeczywisty brak pracy, itd.), a jak często wybór i celowe zaniechanie.

Ważne!

Długi alimentacyjne praktycznie nie przedawniają się, nie można ich pozbyć się w wyniku tzw. upadłości konsumenckiej.

Dług alimentacyjny wynosi średnio około 40 tys. zł i istotnie wpływającym na życie dłużnika:

- » zwiększa jego ogólne zadłużenie – rzadko spotyka się dłużników alimentacyjnych, który nie miałoby innych długów zamieniających życie w koszmar ciągłego ukrywania się, uciekania, pracy na czarno lub życia pod groźbą więzienia a na końcu wykluczenia, zniszczenia więzi rodzinnych,
- » są tylko dwie możliwości pozbycia się długu alimentacyjnego a przez to egzekucji – spłacić go lub wypracować ugodę z wierzycielem.
- W przypadku, kiedy wierzycielem jest własne dziecko lub w jego imieniu partner/partnerka można próbować porozumieć się, np. z pomocą mediacji/mediatora
- W przypadku, kiedy wierzycielem jest Fundusz Alimentacyjny można wystąpić z wnioskiem o rozłożenie długu na raty, umorzenie odsetek, odroczenie terminu spłaty lub umorzenie należności. Wniosek kieruje się do instytucji, która wypłaca fundusz alimentacyjny. W przypadku świadczeń alimentacyjnych wypłacanych do roku 2008 wniosek o udzielenie ulgi w spłacie należności Likwidowanego Funduszu Alimentacyjnego należy kierować do ZUS.

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w Art. 30. 1. Mówi: *Organ właściwy dłużnika może umorzyć należności, (...), w łącznej wysokości:*

- 1) 30%, jeżeli egzekucja wobec dłużnika alimentacyjnego jest skuteczna przez okres 3 lat w wysokości miesięcznej nie niższej niż wysokość zasądzonych alimentów;
- 2) 50%, jeżeli egzekucja wobec dłużnika alimentacyjnego jest skuteczna przez okres 5 lat;
- 3) 100%, jeżeli egzekucja wobec dłużnika alimentacyjnego jest skuteczna przez okres 7 lat.

2. **Organ właściwy wierzyciela może na wniosek dłużnika alimentacyjnego umorzyć jego należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego łącznie z odsetkami w całości lub w części, odroczyć termin płatności albo rozłożyć na raty, uwzględniając sytuację dochodową i rodzinną.**
3. Umorzenie należności następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Pamiętaj jednak, największą przeszkodą dla zawarcia ugody nie są pieniądze, które trzeba zwrócić, znacznie trudniej odzyskać zaufanie wierzyciela, który musi ci ponownie uwierzyć, że tym razem dotrzymasz warunków.

Jeśli chcesz kolejny raz uzyskać kredyt, tym razem zaufania i zawrzeć ugodę musisz:

- » Uczciwie i realnie ocenić swoje motywacje – dlaczego chcesz płacić, oraz swoje możliwości finansowe – z czego będziesz spłacał.
- » Zadeklarować tylko to, co jesteś skłonny zrealizować w ramach swych możliwości – nie ma nic gorszego jak kolejne obietnice bez pokrycia.
- » Do najważniejszych deklaracji, oprócz systematycznego wywiązywania się z zawartej umowy, należą podjęcie legalnej pracy, udział w terapii, systematyczny kontakt z dziećmi.
- » Możesz rozważyć udział w Programie Edukacyjno-Korekcyjnym dla zobowiązanych do alimentacji – nie tylko dowiesz się więcej, ale udowodnisz, że zaczyna ci zależeć;
- » Mieć świadomość, że nie będzie to jednorazowy gest wybaczenia, pogodzenia, a trudny i często długotrwały proces odzyskiwania wiarygodności i odbudowywania relacji, np. z własnymi dziećmi, które stopniowo będą odzyskiwały prawdziwego rodzica;
- » Będziesz oceniany i rozliczany ze zrealizowanych etapów umowy, musisz więc być cierpliwy i konsekwentny.

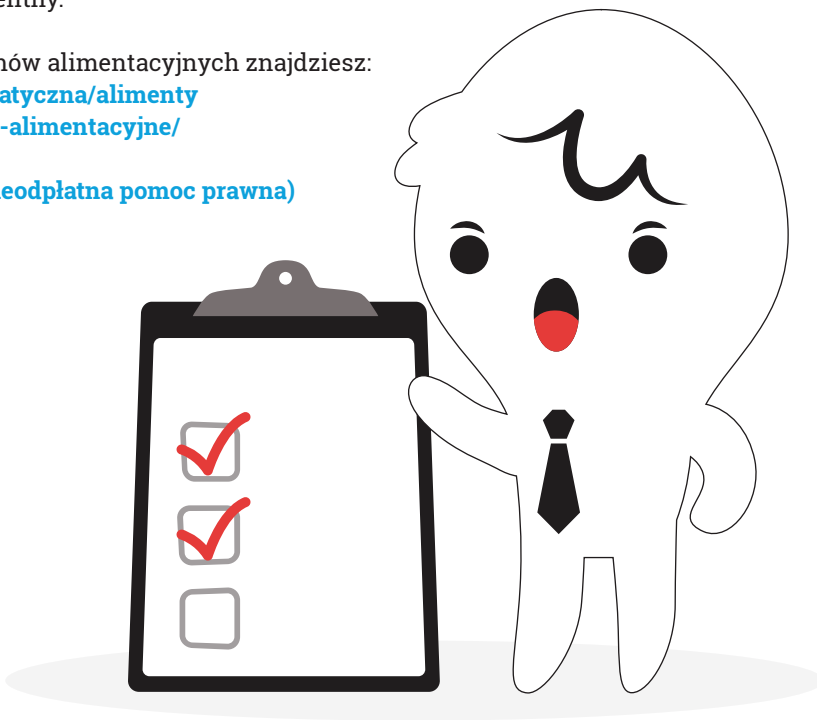
Więcej na temat rozwiązywania problemów alimentacyjnych znajdziesz:

<https://www.rpo.gov.pl/pl/kategoria-tematyczna/alimenty>

<http://programwsparcia.com/zadluzenie-alimentacyjne/>

<https://www.mediacja.gov.pl/>

<https://www.mopr.gda.pl/> (zakładka – Nieodpłatna pomoc prawna)

14. SUPLEMENT – W SZCZEGÓLNOŚCI DLA RODZICÓW DOŚWIADCZAJĄCYCH SKUTKÓW OGRANICZENIA FUNKCJONOWANIA GOSPODARKI SPOWODOWANYCH EPIDEMIA KOROZAWIRUSA

Czy zmiana sytuacji finansowej któregoś z rodziców – a więc albo rodzica zobowiązanego do płacenia alimentów, albo rodzica, do rąk którego alimenty na dziecko są płacone – spowodowana epidemią koronawirusa i związanymi z nią ograniczeniami funkcjonowania gospodarki, może być podstawą zmiany wysokości płaconych alimentów?

Jak najbardziej tak. Choć nagle zmiana sytuacji życiowej i finansowej, spowodowana epidemią COVID-19, dla wielu osób była zdarzeniem niespodziewanym, to z punktu widzenia przepisów jest to typowa okoliczność, która pozwala domagać się rewizji wysokości alimentów. Kodeks rodzinny i opiekuńczy w art. 138 przewiduje bowiem, że: „w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego”.

Przepis ten na pierwszy rzut oka może wydawać się lakoniczny, ale tak naprawdę wystarczająco jasno wskazuje, że zmiana stosunków – a więc z jednej strony usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego (dziecka), a z drugiej zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego (rodzica) – stanowi podstawę do zmiany wysokości alimentów. Rodzic zobowiązany płacić alimenty, który np. został zwolniony z pracy, gdyż zatrudniony był w gastronomii lub hotelarstwie, gdzie zredukowano etaty, bądź też prowadzi własną firmę w branży fryzjerskiej lub fitness, które także zostały dotknięte kryzysem, niewątpliwie może domagać się obniżenia alimentów z uwagi na całkowitą utratę lub znaczne obniżenie dochodów. Co istotne, dochody, których obniżenie będzie brane pod uwagę, to nie tylko pensja z umowy o pracę czy zysk z własnej działalności gospodarczej, ale także inne dodatkowe źródła utrzymania, które zostały niejako zawieszony (np. dochody z krótkoterminowego najmu mieszkania turystom). Rodzic, którego sytuacja zarobkowa i majątkowa się nie pogorszyła, a więc taki, który pracy nie stracił, również może zmierzać do obniżenia alimentów, argumentując

jednak nie tyle zmianą jego sytuacji, co zmniejszeniem potrzeb dziecka. W czasie obowiązywania najbardziej rygorystycznych obostrzeń dzieci nie korzystały bowiem z rozrywek takich jak kino, nie chodziły na zajęcia pozalekcyjne, które zostały odwołane. U starszych dzieci oraz studentów, którzy dojeżdżają do szkoły lub na uczelnię SKM-ką, „odpadły” także koszty zakupu biletu miesięcznego (nie dotyczy to dzieci i młodzieży szkolnej poruszających się autobusami, trolejbusami oraz tramwajami, gdyż te w Trójmieście i tak zwolnione są z konieczności zakupu biletu).

Z drugiej strony może okazać się, że mimo ograniczenia, czy wręcz czasowego wyeliminowania, pewnych potrzeb dziecka, w ich miejsce pojawiły się inne, dodatkowe. Tak będzie np. w przypadku tych dzieci, które dotychczas nie miały własnego komputera, a potrzebowały go do uczestniczenia w lekcjach przeprowadzanych zdalnie. Koszt zakupu takiego sprzętu, przy założeniu m.in., że niemożliwe było wypożyczenie go ze szkoły lub od kogoś bliskiego, należy uznać za wydatek nie tylko usprawiedliwiony, ale i konieczny. Podobnie należałoby zakwalifikować wynagrodzenie dla opiekunki, której powierzono opiekę nad dzieckiem w czasie, gdy przedszkola i szkoły były zamknięte, a rodzice dziecka byli w pracy, zaś z uwagi na całokształt okoliczności (wiek dziecka, brak bliskich osób, które mogłyby się nim zająć), inne rozwiązanie (jak zostawienie dziecka samego w domu czy skorzystanie przez jednego z rodziców z tzw. „opieki nad dzieckiem”) nie wchodziło w grę. Również utrata pracy przez rodzica, z którym dziecko mieszka, będzie rzutować na możliwość zaspokajania potrzeb tego dziecka. Wszystkie te okoliczności mogą stanowić uzasadnienie dla żądania podwyższenia świadczenia alimentacyjnego.

Na pewno nie wszystkie sytuacje będą „czarno-białe”, a każdą sprawę należy oceniać indywidualnie. Przykładowo, opłacanie czesnego za żłobek czy przedszkole, w czasie, gdy placówki te nie funkcjonowały, może na pierwszy rzut oka wydawać się nieuzasadnione. Rodzic zobowiązany do płacenia alimentów i jednocześnie domagający się ich obniżenia, będzie więc twierdził, że nie było podstaw by ponosić ten wydatek. Drugi z rodziców będzie natomiast bronił się twierdzeniem, że formalnie rzecz biorąc miał podstawy do odstąpienia od umowy zawartej ze żłobkiem czy przedszkolem, ale w praktyce skutkowałoby to niemożnością ponownego znalezienia miejsca dla dziecka, stąd też postanowił nie rozwiązywać umowy.

Nie chcę zgodzić się na obniżenie alimentów, gdyż boję się, że jak epidemia i kryzys miną, będę zmuszona(y) iść do sądu, aby je znowu podwyższyć.

Czytając przytoczone powyżej przykłady intuicyjnie czujemy, że część z opisanych sytuacji ma jedynie krótkoterminowy, przejściowy charakter, inne zaś mogą utrzymywać się dłużej. Dlatego warto wiedzieć, że oprócz obniżenia alimentów na stałe, można wnioskować o czasowe ograniczenie ich wysokości.

Zmiana wysokości świadczenia na stałe w pewnych przypadkach może być bowiem pochopna (np. rodzic, który stracił pracę wykonuje taki zawód, że jest bardzo duża szansa, że niebawem znajdzie nowego pracodawcę) albo nawet niemożliwa (nawet 3-miesięczne zawirowania w kosztach utrzymania dziecka nie uzasadniają stałej zmiany alimentów). Jeżeli jednak korekta wysokości alimentów zostanie już dokonana, to będzie wiążąca dopóki dopóty kwota alimentów nie zostanie po raz kolejny zrewidowana, a więc w pewnym sensie „do odwołania”. Dlatego wyjściem z sytuacji może okazać się czasowe obniżenie lub podwyższenie alimentów. Dzięki takiemu rozwiązaniu łatwiej dostosować zmianę do aktualnych potrzeb dziecka. Jednocześnie rodzic, który idzie na pewne ustępstwa dobrowolnie lub też jest do nich zmuszany wyrokiem sądu, ma gwarancję, że po upływie określonego czasu wysokość alimentów wróci do stanu pierwotnego.

Czy zmiana wysokości alimentów wymaga pójścia do sądu?

Jak wskazano wyżej – konfiguracji stanów faktycznych jest wiele, a okoliczności sprawy rzadko kiedy są jednoznaczne. Dlatego też najlepszym rozwiązaniem byłoby, aby rodzice dziecka spotkali się, bądź też skontaktowali się np. telefonicznie, i szczerze porozmawiali, wspólnie ustalając rozwiązanie, które zadowoli ich oboje, a jednocześnie nie będzie ze szkodą dla dziecka. Zawierając takie porozumienia można ustalić także inne kwestie związane z naszym funkcjonowaniem w czasie epidemii – nic nie stoi więc na przeszkodzie, aby jeden z rodziców, który na co dzień nie zajmuje się pociechą, przejął część opieki nad dzieckiem, a tym samym odciążył drugiego rodzica.

W braku porozumienia stronie zainteresowanej podwyższeniem lub obniżeniem alimentów zawsze pozostaje możliwość skierowania sprawy na drogę sądową, choć wiąże się to z konsekwencjami w szczególności w postaci straty czasu i nerwów. Jeżeli bowiem chodzi o koszty postępowania sądowego, to dla rodzica zobowiązanego do płacenia alimentów nie są one wysokie – przykładowo, żądając obniżenia alimentów o 300 zł miesięcznie należy uiścić opłatę sądową w kwocie 200 zł, a domagając się obniżki o 600 zł miesięcznie opłata od pozwu wynosić będzie 400 zł. Natomiast rodzic dochodzący podwyżki alimentów w imieniu dziecka jest zwolniony z opłat sądowych.

Co istotne, możliwość dokonania zmiany wysokości alimentów istnieje niezależnie od sposobu, w jaki zostały one ustalone. Można więc domagać się ich mo-

dyfikacji zarówno w przypadku, gdy aktualnie płacone alimenty były zasądzone przez sąd, jak i wtedy, gdy ich wysokość ustalona została w drodze porozumienia zawartego poza salą sądową (zazwyczaj będzie to umowa zawarta u notariusza, ale dopuszczalne jest nawet porozumienie w „zwykłej” formie pisemnej). Również forma, w jakiej poczynione zostaną uzgodnienia co do nowej, zaktualizowanej wysokości alimentów, jest co do zasady dowolna. Oznacza to, że alimenty zasądzone wyrokiem sądowym można zmienić ugodą pozasądową, a porozumienie zawarte bez udziału sądu może być zmodyfikowane orzeczeniem sądowym. Jedynym obostrzeniem jest wymóg, aby zmiana umowy alimentacyjnej zawartej w formie aktu notarialnego również dokonana była przed notariuszem.

Jeżeli nie uda mi się porozumieć z drugim rodzicem i zdecyduję się wnieść sprawę do sądu, to ile będę czekać na orzeczenie?

Jeżeli porozumienie w kwestii zmiany alimentów będzie nieosiągalne, a wniesienie sprawy do sądu okaże się koniecznością, już w pozwie warto zawrzeć wniosek o zabezpieczenie roszczenia. Sprawy dot. alimentów nie są bowiem traktowane jako sprawy pilne, co oznacza, że na wyznaczenie pierwszej rozprawy możemy czekać niekiedy kilka miesięcy, a postępowanie zazwyczaj na jednym terminie się nie kończy. Aktualnie, w związku z tym, że przez okres ponad 2 miesięcy wymiar sprawiedliwości w zasadzie nie funkcjonował, i tak obciążone dotychczas sądy są wręcz przygniecione ilością spraw – zarówno tych starych, w których odwołane rozprawy trzeba wyznaczać na nowo, jak i tych nowych, którym trzeba nadać bieg. Tymczasem wniosek o udzielenie zabezpieczenia podlega rozpoznaniu bezzwłocznie, nie później jednak niż w terminie tygodnia od dnia jego wpływu do sądu.

Czym więc jest zabezpieczenie powództwa?

Jest to rozstrzygnięcie tymczasowe, które będzie obowiązywało albo przez czas trwania całego procesu – w sytuacji, gdy żądanie obejmuje trwałe obniżenie lub podwyższenie alimentów, bądź też jedynie przez określony, wskazany we wniosku czas (np. 3 miesiące) – jeżeli celem wniesienia pozwu jest jedynie czasowa zmiana wysokości alimentów. Należy także pamiętać, aby wniosek o zabezpieczenie dobrze uzasadnić, przedkładając dokumenty na poparcie podnoszonych twierdzeń. W piśmie takim dobrze operować konkretnymi faktami, gdyż pozwolą one sędziemu lepiej wyobrazić sobie opisywaną sytuację i pozwolą stwierdzić, czy mamy do czynienia z „laniem wody” czy z opisem rzeczywistej i trudnej życiowo sytuacji. Oczywiście sam pozew również należy rzetelnie uzasadnić. Różnica jest jednak taka, że wniosek o zabezpieczenie jest rozpoznawany na posiedzeniu niejawnym, a więc niejako zaocznie. Strona, która wniosek składa, prezentuje swoje twierdzenia na piśmie, natomiast drugi z rodziców (a więc pozwany),

na tym etapie, w ogóle nie ma możliwości odnieść się do podnoszonych argumentów. W związku z tym sąd dwa razy się zastanowi, zanim wyda orzeczenie zmieniające dotychczasowy stan rzeczy i potencjalnie niekorzystne dla drugiej strony. Na etapie „właściwego” postępowania sądowego sprawa wygląda już inaczej – wtedy sąd przeprowadza pełne postępowanie dowodowe, a obie strony mogą przytaczać swoje argumenty.

Ważne!

W żadnym jednak wypadku nie decydujmy się na samowolne zaprzestanie płacenia alimentów. Nie tylko bowiem narażamy się na odpowiedzialność karną i egzekucję komorniczą, co generuje dodatkowe, wysokie koszty, ale przede wszystkim doprowadzamy do pozbawienia naszego dziecka środków do życia.

15. DANE TELEADRESOWE

Sąd Okręgowy w Gdańsku,

ul. Nowe Ogrody 30/34, 80-803 Gdańsk
Oddział Administracyjny Sądu Okręgowego w Gdańsku – I piętro, pokój 126
telefon 58 32-13-119, fax 58 32-13-104,
e-mail: section.oz@gdansk.so.gov.pl

Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku

ul. 3 Maja 9 A;
80-802 Gdańsk
Biuro Obsługi Interesantów tel. 58 32-42-548
e-mail: boi@gdansk-poludnie.sr.gov.pl

» IV Wydział Rodzinny i Nieletnich dla mieszkańców z obszaru miasta Gdańsk ustalonego dla jednostek pomocniczych: Aniołki, Brętowo, Chełm z dzielnicą Gdańsk-Południe, Kokoszkki, Matarnia, Piecki-Migowo, Siedlce, Strzyża, Suchanino, Wrzeszcz i Wzgórze Mickiewicza, Oliwa, Osowa, Przymorze Małe, Przymorze Wielkie, VII Dwór, Żabianka-Wejhera-Jelitkowo-Tysiąclecia

- » V Wydział Rodzinny i Nieletnich dla mieszkańców z obszaru miasta Gdańsk ustalonego dla jednostek pomocniczych: Brzeźno, Letnica, Nowy Port, Krakowiec - Górki Zachodnie, Młyniska, Olszynka, Orunia, Święty Wojciech, Lipce, Rudniki, Stogi z Przeróbką, Śródmieście i Wyspa Sobieszewska oraz miasta Pruszcz Gdański i gmin : Cedry Wielkie, Kolbudy, Pruszcz Gdański, Przywidz, Pszczółki, Suchy Dąb i Trąbki Wielkie.

Centrum Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych

Al. Grunwaldzka 8, Gdańsk

Informacja telefoniczna: 728 590 288

e-mail: centrumbeiwoz@gmail.com

czynne od poniedziałku do piątku w godz. 8:30 – 13:30

Gdańskie Centrum Świadczeń

ul. 3 Maja 9, Gdańsk

(pod numer tel. 513 902 853, można umówić się na dogodny termin wizyty)

Informacje można uzyskać: tel. 58 326 79 89,

e-mail: info@gcs.gda.pl

Punkt przyjmuje wnioski w formie papierowej.

Istnieje możliwość złożenia wniosku za pośrednictwem Portalu Informacyjno-Uslugowego Emp@tia.

Gdańskie Centrum Świadczeń

ul. Powstańców Warszawskich 25, Gdańsk

(Punkt przyjęć wniosków – korespondencyjny)

Bezpłatna pomoc prawna w Gdańsku

Punkty prowadzone przez MOPR w Gdańsku zlokalizowane w różnych dzielnicach miasta – pomoc prawna.

Aktualna informacja o szczegółowych lokalizacjach punktów, danych do kontaktu oraz dniach i godzinach ich funkcjonowania dostępna jest pod numerem telefonu **58 342 31 88** oraz na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku <https://www.mopr.gda.pl/> (zakładka – **Nieodpłatna pomoc prawna**)

Zapisy odbywają się w godzinach od 10.00 do 14.00 w dni powszednie, tel. **58 342 31 88**.

16. ZAŁĄCZNIKI

UWAGA!

Sąd rozpatrując sprawy o alimenty bierze pod uwagę całość zgromadzonego w sprawie materiału, indywidualnie oceniając możliwości, potrzeby i warunki życiowe stron.

Załącznik nr 1

WZÓR

Miejscowość, dd miesiąc rrrr r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe
..... Wydział Rodzinny i Nieletnich
ul. 3 Maja 9 A
80-802 Gdańsk

Wnioskodawca: Imię Nazwisko
PESEL 00000000000
Zam. ul. Adres 0/0, 00-000 Miejscowość

Uczestnik: Imię Nazwisko
PESEL 00000000000
Zam. ul. Adres 0/0, 00-000 Miejscowość

WNIOSEK O NAKAZANIE WYPŁACENIA MAŁŻONKOWI WYNAGRODZENIA ZA PRACĘ DRUGIEGO MAŁŻONKA

Wnoszę o:

- nakazanie Firmie Nazwa Pracodawcy przy ul. Adres 0/0 w Miejscowość, aby wynagrodzenie za pracę uczestnika postępowania Imię Nazwisko w całości było wypłacane do rąk wnioskodawczyni Imię Nazwisko.

Uzasadnienie

Z Imię Nazwisko (Uczestnik) pozostaję w związku małżeńskim od dd.mm.rrrr r. Z tego związku posiadamy dwoje dzieci: Imię Nazwisko (dziecka) ur. dd.mm.rrrr r. w Miejscowość oraz Imię Nazwisko (dziecka) ur. dd.mm.rrrr r. w Miejscowość. Od września 2019 r. mój mąż/zona bardzo często spożywa alkohol, nie daje mi żadnych pieniędzy na utrzymanie domu i dzieci oraz nie dokonuje żadnych opłat związanych z użytkowaniem mieszkania. Nie przejawia zainteresowania potrzebami dzieci tj. zakupem odzieży i obuwia, zakupami podręczników i innych. Mąż/zona korzysta z naszego mieszkania i dóbr w nim znajdujących się, żywi się artykułami, które ja zakupuję z własnego wynagrodzenia. W żadnym stopniu nie pomaga mi w wychowaniu dzieci, gdyż wraca bardzo późno do domu w stanie nietrzeźwym. By regulować czynsz i niezbędne opłaty byłam/em zmuszona pożyczać pieniądze od swoich rodziców.

Mąż/żona pracuje na cały etat, a jego wynagrodzenie wynosi kwota zł (netto). Pracuję w sklepie spożywczym na ½ etatu z miesięcznym wynagrodzeniem kwota zł (netto).

Nadmieniam, że mąż/żona odmawia dobrowolnego przekazywania mi pieniędzy na utrzymanie wspólnego domu oraz poddania się leczeniu.

Dowody:

- skrócony odpis aktu małżeństwa,
- skrócony odpis aktu urodzenia Imię Nazwisko (dziecko),
- skrócony odpis aktu urodzenia Imię Nazwisko (dziecko),
- zeznania świadka Imię Nazwisko zam. ul. Adres 0/0, Miejscowość – właściciel Firmy Nazwa,
- zeznania świadków Imię Nazwisko, Imię Nazwisko, zam. ul. Adres 0/0, 00-000 Miejscowość,
- zaświadczenia z pracy o wysokości zarobków uczestnika i wnioskodawcy,
- kopia faktury za przedszkole za styczeń–marzec 2020 roku,
- wydruki dokonanych opłat czynszu za styczeń–marzec 2020 roku.

Imię Nazwisko
Podpis wnioskodawcy

Załączniki:

- skrócony odpis aktu małżeństwa,
- skrócone odpisy aktu urodzenia dzieci,
- zaświadczenia z pracy o wysokości zarobków,
- kopie rachunków i wydruki płatności z ostatnich 3 miesięcy.

Miejscowość, dd miesiąc rrrr r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe
..... Wydział Rodzinny i Nieletnich
ul. 3 Maja 9 A
80-802 Gdańsk

Powód:

małoletni Imię Nazwisko, PESEL 00000000000,
reprezentowany przez przedstawicielkę ustawową matkę/ojca Imię Nazwisko PESEL
00000000000,
oboje zam. 00-000 Miejscowość, ul. Adres 0/0

Pozwany:

Imię Nazwisko, PESEL 00000000000, zam. 00-000 Miejscowość, ul. Adres 0/0

POZEW O ALIMENTY

W imieniu małoletniego Imię Nazwisko (małoletni powód) wnoszę o zasądzenie od pozwanego Imię Nazwisko (pozwany) alimentów w wysokości po 500 zł miesięcznie, poczynając od dnia wniesienia pozwu, do rąk przedstawicielki ustawowej matki/ojca Imię Nazwisko (przedstawicielka/el ustawowa/y) do dnia 10-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności każdej z rat.

UZASADNIENIE

W latach 2010 – 2019 byłem/em w związku małżeńskim z Imię Nazwisko (pozwany). Z tego związku posiadamy wspólnego syna Imię Nazwisko ur. dd.mm.rrrr r. w Miejscowość, który zamieszkuje ze mną. Mój/a były/a mąż/żona, a ojciec/matka Imię Nazwisko (małoletni powód), od lutego 2020 roku zaprzestał/a dobrowolnego łożenia alimentów w comiesięcznej kwocie kwota zł, co znacząco wpłynęło na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych syna.

(należy opisać koszty związane z comiesięcznym funkcjonowaniem, czynsz, opłaty za energię elektryczną, zakup odzieży, pomocy szkolnych, uczestnictwo w odpłatnych kołach zainteresowaniach, rachunkach na rehabilitację i leczenie, oraz inne wszelkie okoliczności mające znaczenie dla sprawy)

Imię Nazwisko
Podpis powoda lub przedstawiciela

Załączniki:

- wyrok rozwodowy,
- odpis skrócony aktu urodzenia dziecka,
- zaświadczenie o zarobkach (z min. 6 miesięcy),
- inne dowody: (wymienić)

Miejscowość, dd miesiąc rrrr r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe
..... Wydział Rodzinny i Nieletnich
ul. 3 Maja 9 A
80-802 Gdańsk

Powód:

Imię Nazwisko, PESEL 00000000000,
zam. 00-000 Miejscowość, ul. Adres 0/0

Pozwany:

Imię Nazwisko, PESEL 00000000000
zam. ul. Adres 0/0, 00-000 Miejscowość

Wartość przedmiotu sporu: kwota zł (słownie: kwota zł)

Uwaga: wyżej wpisujemy kwotę o ile chcemy by alimenty były obniżone w stosunku rocznym np. 12 razy kwota o którą alimenty mają być obniżone np. 200 zł razy 12 = 2.400 zł, jeżeli alimenty są zasądzone w kwocie 700 zł a chcemy ich obniżenia do 500 zł .

POZEW O OBNIŻENIE ALIMENTÓW**Wnoszę o:**

- 1) obniżenie alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Rejonowego Gdańsk- Południe z dnia 14.05.2015 r. sygn. akt. V 123/15 na rzecz pozwanego/ej Imię Nazwisko z kwoty kwota zł do kwoty kwota zł miesięcznie, począwszy od dnia dd miesiąc rrrr r.
- 2) zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych.
- 3) wydanie wyroku zaocznego w przypadku niestawienia się pozwanego/ej na rozprawę,

UZASADNIENIE

Pozew o obniżenie alimentów uzasadniam czynnikami wpływającymi na pogorszenie mojej sytuacji finansowej. Od stycznia 2020 r. właściciel lokalu, w którym zamieszkuję podniósł opłatę miesięczną o 200 zł i aktualnie czynsz wynosi 1200 zł miesięcznie. Na skutek przestoju zakładu pracy w związku z pandemią moje wynagrodzenie zostało obniżone o 20% i obecnie otrzymuję 2200zł netto miesięcznie. Pragnę nadmienić, że syn Imię Nazwisko zakończył kurs zawodowy, który generował wysokie koszty.

.....

.....

.....

(należy wskazać przyczyny dotyczące obniżenia alimentów, opisać sytuację materialną, np. wskazać koszty utrzymania mieszkania i inne ponoszone wydatki lub zmianę zakresu możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego, zmianę zakresu usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, wszelkie zmiany w statusie ekonomicznym stron uzasadniające obniżenie alimentów)

Imię Nazwisko

Własnoręczny podpis powoda.

Załączniki:

- 1) odpis pozwu
- 2) aneks do umowy o pracę z dnia 5 czerwca 2020 r.
- 3) umowa najmu mieszkania z dnia 1 stycznia 2020 r

Miejscowość, dd miesiąc rrrr r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe
..... Wydział Rodzinny i Nieletnich
ul. 3 Maja 9 A
80-802 Gdańsk

Powód:

Imię Nazwisko, PESEL 00000000000,
zam. 00-000 Miejscowość, ul. Adres 0/0

Pozwany:

Imię Nazwisko, PESEL 00000000000
zam. ul. Adres 0/0, 00-000 Miejscowość

Wartość przedmiotu sporu: kwota zł (słownie: kwota zł)

POZEW O UCHYLENIE OBOWIĄZKU ALIMENTACYJNEGO

Działając w imieniu własnym **wnoszę o:**

1. Uchylenie z dniem dd miesiąc rrrr r. świadczeń alimentacyjnych w kwocie kwota złotych miesięcznie określonych wyrokiem Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe, z dnia dd.mm.rrrr r. sygn. akt płatnych przez powoda na rzecz pozwanego;
2. Zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych;
3. Przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadka – Imię Nazwisko (świadek), zam. ul. Adres 0/0, 00-000 Miejscowość na okoliczności rezygnacji z nauki syna Imię (dziecko) oraz uchylania się od podjęcia pracy; świadka Imię Nazwisko (świadek) zam. ul. Adres 0/0 w Miejscowość na okoliczność trybu życia i utrzymania Imię Nazwisko (pozwany);
4. Przeprowadzenie dowodu z dokumentów załączonych do niniejszego pozwu na okoliczności wskazane w jego uzasadnieniu;
5. Rozpoznanie sprawy również pod nieobecność strony powodowej.

UZASADNIENIE

Jestem ojcem Imię Nazwisko (pozwany) lat 20 lat, który ukończył zasadniczą szkołę zawodową i posiada zawód mechanika. Od 2 lat syn podejmował 3 krotnie naukę w wieczorowej szkole średniej (liceum) oraz w technikum mechanicznym dla dorosłych, lecz żadnej z tych szkół nie ukończył. W każdej ze szkół przebywał kilka miesięcy i z powodu nieobecności był wykreślany. W tym też okresie, posiadając możliwości zarobkowe nie podejmował żadnych prac utrzymując się wyłącznie z alimentów.

Ponadto nie jest zarejestrowany w urzędzie pracy jako bezrobotny. Domniemam, że pieniądze pochodzące z alimentów syn przeznaczą na zakup alkoholu i trwoni na przyjemności. Świadkiem jest moja matka *Imię Nazwisko* (świadek) zam. Adres 0/0 w *Miejscowość*, u której mieszka syn. Moja matka zapewnia mu mieszkanie, żywność i daje pieniądze na odzież. Syn nie ponosi żadnych opłat związanych z mieszkaniem.

Dowody:

- świadek – *Imię Nazwisko*, zam. ul. Adres 0/0, 00-000 *Miejscowość*,
- świadek – *Imię Nazwisko*, zam. ul. Adres 0/0, 00-000 *Miejscowość*,
- zaświadczenia ze szkół,

Mając na uwadze powyższe, uznając niniejszy pozew za konieczny i uzasadniony, wnoszę jak na wstępie.

Imię Nazwisko
Podpis powoda

Załączniki:

1. Odpis pozwu wraz z załącznikami;
2. Dowód uiszczenia opłaty od pozwu;
3. Wyrok Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe z dnia 11.10.2010 r. sygn. akt V. 123/10;
4. Wydruki przelewów rat alimentacyjnych za okres 2018–2020.

Miejscowość, dd miesiąc rrrr r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe
..... Wydział Rodzinny i Nieletnich
ul. 3 Maja 9 A
80-802 Gdańsk

Powód:

Imię Nazwisko, PESEL 00000000000, zam. 00-000 Miejscowość, ul. Adres 0/0

Pozwany:

Imię Nazwisko, PESEL 00000000000, zam. ul. Adres 0/0, 00-000 Miejscowość

Wartość przedmiotu sporu: 8400 zł (kwota roczna alimentów)

POZEW O ALIMENTY

Wnoszę o:

1. Zasądzenie od pozwanego Imię Nazwisko na moją rzecz 700 zł (słownie siedemset złotych) miesięcznie tytułem alimentów, poczynając od dd. mm. rrrr r. płatnych do 10 dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki.
2. Wydanie wyroku zaocznego w wypadku nie stawienia się pozwanego na rozprawę.
3. Zasądzenie na rzecz powoda od pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych.

UZASADNIENIE

Jestem matką Imię Nazwisko (pozwanego). Od 2010 r. posiadam orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym i przebywam na rencie. Stan zdrowia uniemożliwia mi podjęcie jakiegokolwiek pracy zarobkowej. Jedyne źródło utrzymania stanowi renta w wysokości 1200 zł (brutto). Z uwagi na zdiagnozowane schorzenia, zgodnie z zaleceniem lekarskim rozpoczęłam rehabilitację w placówce w miejscowości oddalonej o 40 km od miejsca zamieszkania. Miesięczny koszt rehabilitacji wiąże się z wydatkiem ok. 900 zł (częściowa opłata za rehabilitację plus koszt przejazdu). Prowadzę jednoosobowe gospodarstwo domowe i wszystkie wydatki związane z utrzymaniem mieszkania jak czynsz, opłaty za energię oraz zakup leków i żywienia pokrywam z renty. Pozwany czyli mój syn Imię Nazwisko pracuje w firmie ubezpieczeniowej. Jego sytuacja finansowo-materialna jest bardzo dobra.

.....
(należy opisać koszty związane z comiesięcznym funkcjonowaniem, czynsz, opłaty za energię elektryczną, zakup odzieży, rachunkach na rehabilitację i leczenie, oraz inne wszelkie okoliczności mające znaczenie dla sprawy)

Dowód: przesłuchanie stron.

Imię Nazwisko
Podpis powoda

Załączniki:

- odpis skrócony aktu urodzenia,
- decyzja ZUS, zaświadczenie lekarskie,
- zaświadczenie z gabinetu rehabilitacyjnego,
- zaświadczenie o wydatkach mieszkaniowych.

GDAŃSK

Egzemplarz bezpłatny

Opracowanie, kontakt:

Urząd Miejski w Gdańsku
Wydział Rozwoju Społecznego
ul. Kartuska 5
80-103 Gdańsk

tel.: +48 58 323 67 27

fax: +48 58 323 67 57

e-mail: wrs@gdansk.gda.pl

www.gdansk.pl/bezpieczenstwo

www.facebook.com/dlaGdanszczan